

04 **Samengevoegde vragen van**

- **Anja Vanrobaeys aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "De actie van de Uberchauffeurs voor betere werkomstandigheden, transparantie en verzekering" (55037165C)**
- **Nathalie Muylle aan Pierre-Yves Dermagne (VEM Economie en Werk) over "Een arbeidsongevallenverzekering voor zelfstandigen" (55037645C)**

04 **Questions jointes de**

- **Anja Vanrobaeys à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "L'action des Uberistes pour de meilleures conditions de travail, d'assurance et de transparence" (55037165C)**
- **Nathalie Muylle à Pierre-Yves Dermagne (VPM Économie et Travail) sur "Une assurance contre les accidents du travail pour les indépendants" (55037645C)**

04.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Mijnheer de minister, op 30 mei heeft een honderdtal chauffeurs in de voormiddag het hoofdkantoor van Uber België geblokkeerd en actiegevoerd voor betere werkomstandigheden, meer transparantie en een betere verzekering. Volgens hen

04.01 **Anja Vanrobaeys** (Vooruit): Le 30 mai, une centaine de chauffeurs ont mené une action au siège d'Uber Belgique afin de réclamer de

worden chauffeurs onrechtmatig maar ook automatisch geblokkeerd door de app, waardoor ze van de ene op de andere dag niet meer kunnen werken. Een slechte review van een klant kan leiden tot loskoppeling, zonder enige menselijke tussenkomst en zonder dat daarbij de betrokken chauffeur wordt gehoord. De versie van de feiten van de klant en de chauffeur verschilt namelijk regelmatig. Dat leidt tot veel stress en chauffeurs aanvaarden vervolgens zoveel mogelijk ritten om hun rating te helpen verbeteren en het algoritme te beïnvloeden, zodat ze verder kunnen blijven werken.

Daarnaast veroordelen ze de commissie van 25 % die Uber aanreket op alle ritten en de ongelijkheden tussen de premies die het platform aanreket aan klassieke taxi's en aan de VVC's. Ook wensen zij een echte verzekering voor alle bezorgers en chauffeurs.

Sinds de arbeidsdeal bestaat er een weerlegbaar vermoeden van werknemerschap wanneer aan een aantal criteria voldaan is. Die verandering van statuut gebeurt niet automatisch maar zou wel gecontroleerd worden. Hoeveel controles heeft de sociale inspectie inmiddels uitgevoerd? Welke zijn hun vaststellingen? Leidt dit tot effectief tot de omkering van dat statuut?

Chauffeurs klagen aan dat ze automatisch worden ontslagen door het algoritme na bijvoorbeeld een slechte review van een klant. Wat vindt u hiervan? Vindt u dat zo'n automatisch ontslag in overeenstemming is met de arbeidsovereenkomstenwet? Hoe zult u dit probleem verder aanpakken?

Ik had al een schriftelijke vraag gesteld over de arbeidsongevallenverzekering voor zelfstandige chauffeurs. U zou dat toen voorleggen aan de Nationale Arbeidsraad. Wat is de huidige stand van zaken in dat verband?

04.02 Minister **Pierre-Yves Dermagne**: Mevrouw Vanrobaeys, de FOD Economie legt momenteel de laatste hand aan de teksten met betrekking tot de arbeidsongevallenverzekering voor zelfstandigen die in dienst zijn van digitale platformen. Er werd een groot aantal adviezen ingewonnen voor het opstellen van de bepalingen die het mogelijk zullen maken om concreet vorm te geven aan onze politieke beslissing.

De gemeenschappelijke intentie is om zo snel mogelijk een dekking voor ongevallen aan te bieden aan zelfstandigen-platformwerknemers. De minimale garantievoorwaarden van de verzekeringsovereenkomsten zullen een bescherming moeten garanderen die minstens gelijkwaardig is aan die van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen. Dat is een moeilijke taak op het vlak van wetgeving. We houden daarbij uiteraard rekening met de mening van alle belanghebbenden. Ik hoop in de komende weken teksten te kunnen voorleggen aan de ministers Vandenbroucke en Clarinval.

Mevrouw Vanrobaeys, het ontslag van een werknemer moet worden onderzocht in het licht van de bepalingen van het arbeidsrecht. Dat omvat ook de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, die een reeks dwingende regels inzake ontslag bevat. De cao nr. 109 beschermt werknemers ook tegen ontslag dat kennelijk onredelijk is. Werknemers kunnen bovendien schadevergoeding eisen voor hun verliezen op grond van de theorie van rechtsmisbruik.

De sociale inspectiediensten verrichten op eigen initiatief individuele en

meilleures conditions de travail, davantage de transparence et une assurance plus efficace. Depuis l'accord sur l'emploi, une présomption réfragable de statut de travailleur salarié est applicable moyennant le respect de certains critères. Le changement de statut n'est pas automatique, mais ferait l'objet de contrôles. Combien de contrôles l'Inspection sociale a-t-elle déjà effectués? Ceux-ci entraînent-ils un changement de statut?

Les chauffeurs dénoncent le fait qu'ils peuvent être licenciés automatiquement après avoir reçu une évaluation négative de la part d'un client, et ce, en l'absence de toute intervention humaine. Qu'en pense le ministre? Cette manière de procéder est-elle conforme à la loi sur les contrats de travail? Comment va-t-il remédier à cette situation?

Le ministre allait soumettre ma question concernant une assurance contre les accidents du travail pour les chauffeurs indépendants au Conseil National du Travail. Où en est ce dossier?

04.02 **Pierre-Yves Dermagne**, ministre: Le SPF Économie finalise actuellement les textes relatifs à l'assurance accidents du travail pour les travailleurs indépendants au service de plateformes numériques. Nous souhaitons offrir le plus rapidement possible une couverture en cas d'accident, l'objectif étant que les conditions de garantie minimales des contrats d'assurance soient au moins équivalentes à celles de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail. Ce n'est pas une tâche facile. Nous tenons évidemment compte de toutes les parties prenantes. J'espère pouvoir soumettre ces textes aux ministres Vandenbroucke et Clarinval dans les prochaines semaines.

Le licenciement d'un travailleur doit être examiné en fonction des dispositions du droit du travail. Les services d'inspection sociale mènent des enquêtes individuelles et collec-

gemeenschappelijke onderzoeken. Ze verlenen daarnaast hun medewerking aan justitie in de gerechtelijke onderzoeken die betrekking hebben op de platformeconomie. Deze onderzoeken zijn complex en vergen veel tijd. In 2022 hebben het RSVZ en de RSZ zeven gemeenschappelijke onderzoeken opgestart ten aanzien van één of meerdere platformen. Ze hebben voor twaalf platformen binnen verschillende domeinen van de deeleconomie verkennende controles uitgevoerd.

De SIOD ondersteunt deze onderzoeken door het voorzien van een actuele controlemethodologie. In dit kader zijn hun onderzoeken naar schijnstatuten eveneens relevant. In 2022 werden door het RSVZ en de RSZ samen 513 gemeenschappelijke onderzoeken naar schijnstatuten afgesloten. In het eerste trimester van 2023 werden al 217 gemeenschappelijke onderzoeken naar schijnstatuten afgesloten.

Gelet op de relatief korte periode dat de arbeidsdeal van kracht is, is het echter moeilijk om zich al uit te spreken over een mogelijk effect.

tives de leur propre initiative. Par ailleurs, ils apportent leur coopération à des enquêtes judiciaires relatives à l'économie de plateformes.

En 2022, 7 enquêtes ont été lancées à l'égard d'une ou de plusieurs plateformes. Des contrôles exploratoires ont été réalisés concernant 12 plateformes dans différents domaines de l'économie collaborative. Le Service d'information et de recherche sociale (SIRS) veille pour sa part à ce qu'une méthode de contrôle actuelle soit disponible. En 2022, 513 enquêtes communes pour faux statut ont été clôturées. Au premier trimestre de 2023, ce chiffre était déjà de 217. Étant donné que l'accord pour l'emploi est en vigueur depuis une période relativement courte, il est toutefois difficile de déjà se prononcer sur un possible effet de ces mesures.

04.03 Anja Vanrobaeys (Vooruit): Mijnheer de minister, ik kijk uit naar die arbeidsongevallenverzekering. Voor mij zijn dit uiteraard werknemers, maar zolang dat niet officieel zo is, vind ik het wel belangrijk dat mensen toch minstens beschermd zijn tegen arbeidsongevallen wanneer ze in hun taxi, op hun scooter of op de fiets zitten en een ongeluk krijgen. Voor de rest is er de omkering van de bewijslast. Als ik die criteria toepas, zijn dit voor mij werknemers.

Het automatische ontslag door het algoritme toont nogmaals het belang aan voor de werknemers om de bescherming van het werknemersstatuut te kunnen genieten. Nu zijn het zelfstandigen. Er is een arbeidsovereenkomst en er zijn cao's die hen beschermen, maar omdat het zelfstandigen zijn, kunnen ze zomaar van de ene dag op de andere van een app gegooid worden door een algoritme. Ik vind dat we dit echt niet mogen aanvaarden. Er zijn heel wat voordelen aan algoritmes, maar die valkuilen moeten we vermijden. Het moet beter omkaderd worden.

Het is goed dat er al controles zijn. Ik kan enkel zeggen dat de inspectie op dat elan verder moet gaan.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04.03 Anja Vanrobaeys (Vooruit): À mon estime, il s'agit indiscutablement de travailleurs mais tant que ce n'est pas officiel, les intéressés doivent au moins bénéficier d'une protection contre les accidents du travail. Le licenciement automatique par un algorithme souligne de nouveau l'importance du statut de salarié. L'Inspection sociale doit poursuivre sur son élan.